

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (ज्यौतिषम्) (चतुर्थपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....

अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 x 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 x 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 x 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....
दिनाङ्कः .....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्रु कुत्रु भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनांकः .....

आचार्यसेतुः (ज्यौतिषम्) - चतुर्थपत्रम्

विषयः - प्रश्नभूषणम्

पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 02 X 20 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

- 1) जगत् पद्मं कदा विकसति ?
- 2) प्रश्नभूषणग्रन्थकर्ता कः ?
- 3) प्रश्नतन्त्रशब्दस्यार्थः कः ?
- 4) पञ्चसिद्धान्ताः के ?
- 5) एककाले कियन्तः प्रश्नाः कर्तुं शक्यन्ते ?
- 6) चन्द्रस्य पूर्णविम्बत्वपरिभाषा का ?
- 7) गमनाभावकारकग्रहाः के ?
- 8) “चरभाग”शब्दस्यार्थः कः ?
- 9) मृत्युः कतिविधः ?
- 10) रोगनिवृत्तिप्रश्ने स्थिरलग्ने किम् फलम् ?
- 11) नौकाप्रश्ने कः भावः विचारणीयः ?
- 12) रिपुपराजययोगं लिखत ।
- 13) पीयूषप्रीतियोगो नाम कः ?
- 14) गर्भप्रश्ने तृतीयमासस्याधिपतिः कः ?
- 15) गर्भस्थिशिशोः मस्तिष्कस्य विकासः कस्मिन् मासे भवति ?
- 16) नीलकण्ठीमते नष्टवस्तुविचारः कस्मात् कर्तव्यः ?
- 17) वर्गोत्तमनवांशः कः ?
- 18) शीर्षोदयराशयः के ?
- 19) जयपराजयप्रश्ने लग्नसमयोः पापग्रहस्थित्या किं फलम् ?

- 20) विग्रहयोगः कथं भवति ?
- 21) नित्ययोगः कति ?
- 22) कति स्थिरकरणानि ?
- 23) क्रेतुः विचारः कस्मात् भावात् विचारणीयः ?
- 24) समर्घमहर्घस्य प्रश्ने कस्मात् चिन्त्यम् ?
- 25) मेषराशेः अन्तिमद्रेष्काणाधिपतिः कः ?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

- 1) रोगप्रश्नं कथं चित्यम् ? क्रमेण विशदयत ।
- 2) नष्टद्रव्यलाभयोगान् निरूप्य नष्टद्रव्यस्थाननिर्णयं स्पष्टयत ।
- 3) नौकाप्रश्ने शुभाशुभ-लाभाऽलाभयोगान् प्रतिपादयत ।
- 4) रोगप्रश्ने विचारणीयभावाः के ? रोगिणः मरणयोगान् लिखत ।
- 5) नष्टद्रव्यप्रश्नविचारान् सर्वान् सङ्गृह्य निरूपयत ।
- 6) जयपराजयप्रश्नचिन्तनक्रमं सर्वं विशदयत ।
- 7) दिनचर्याचिन्तनं कथमिति लिखत ।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

- 1) द्वादशभावेभ्यः विचारणीयपदार्थान् ग्रन्थोक्तप्रकारेण व्याख्यात ।
- 2) षड्वर्गाः के ? तेषामधिपतिनिर्णयः कथम् ?
- 3) शत्रुप्रश्नविचारान् सर्वान् सङ्गृह्य लिखत ।
- 4) विवाहप्रश्नविचारविषयमधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।

Filename: आचार्यसेतु 4th
Directory: D:\Year 2022-2023 (M.S.P)\Assignments Session 2022-23
Reg\Assignment 2022-23 (New)\Assignment Final Checking 2022-23\Ritisha
Assignments\Assignment
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/13/2023 2:51:00 PM
Change Number: 12
Last Saved On: 12/5/2023 3:09:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 115 Minutes
Last Printed On: 12/5/2023 3:10:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,242 (approx.)
Number of Characters: 7,082 (approx.)